

SER Noord-Nederland
t.a.v. dhr. prof. dr. G.J.E.M. Sanders
Postbus 481
9700 AL GRONINGEN

Assen, 6 maart 2012

Behandeld door : G.J. Swaving
Telefoonnummer : 050 316 4209
Ons kenmerk : UP-12-01717
Onderwerp : Reactie op aanbevelingen vervolgproces Green Deal

Geachte heer Sanders,

Op 3 oktober 2011 hebben wij samen met de SER Noord-Nederland, de stichting Energy Valley, de zes Energy Valley-gemeenten en de vier Energy Valley-provincies de ondertekening van de Green Deal Noord-Nederland gevierd. De SER Noord-Nederland heeft in dit proces een belangrijke rol gespeeld. Voorafgaand aan de ondertekening hebben wij van u op 30 september 2011 een brief ontvangen met enkele aanbevelingen voor het vervolgproces. Met deze brief reageren wij daarop.

In het voorjaar van 2010 organiseerde de SER Noord-Nederland een grote bijeenkomst waarin bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden vertegenwoordigd waren om te discussiëren over de contouren van een vervolg op het Energieakkoord. Het resultaat hiervan is in de vorm van een advies op 11 maart 2011 aan ons aangeboden. Dit rapport heeft als basis gediend voor de verdere uitwerking van onze plannen op energiegebied in Noord-Nederland. De brochure 'Kracht van Nederland', die onder regie van de stichting Energy Valley is uitgebracht, is hier een duidelijk voorbeeld van.

De noordelijke provincies zijn vervolgens in de zomerperiode van 2011 door het Rijk gevraagd om een Green Deal voor te bereiden. Na een intensief proces is in korte tijd een Green Deal gesloten die, zeker in vergelijking met andere Green Deals, de toets der kritiek kan doorstaan. Wij zijn blij dat in dit proces de genoemde zes gemeenten en ook de SER Noord-Nederland mee hebben ondertekend. Dat geeft de kracht van Noord-Nederland weer: een veelheid aan partijen werken samen om het topgebied Energy Valley verder te ontwikkelen.

In uw brief geeft u aan dat met deze Green Deal nog niet op alle onderwerpen afspraken zijn gemaakt en nog niet op alle onderwerpen de gewenste (Rijks)middelen zijn toegezegd. Daar zijn wij het volgaarne mee eens. De Green Deal zien wij in dit kader als een relevante bouwsteen in de noordelijke energieaanpak waarbij op enkele projecten substantiële financiële ondersteuning is toegezegd. Een volgende bouwsteen zijn de TKI's (Topconsortia Kennis en Innovatie) waar onder regie van Energy Valley op dit moment aan wordt gewerkt. Ook in dit traject wordt de SER Noord-Nederland (en/ of haar leden) betrokken.

Wij zullen ons blijven inzetten voor het positioneren van onze energieregio en het verkrijgen van steun en middelen om energiebeleid- en projecten in het Noorden maximaal te ondersteunen. Op de korte termijn richten we ons hierbij vooral op de TKI's. Ook in het opstellen van de ruimtelijke economische visie van Noord-Nederland vinden wij de samenwerking met de SER Noord-Nederland van belang. Wij kijken bovendien uit naar het advies van de SER Noord-Nederland over de internationale samenwerking (HEC). Samen met de SER Noord-Nederland, bedrijven, kennisinstellingen, NGO's en andere overheden blijven we de schouders zetten onder de ontwikkeling naar een duurzame energieregio. Want alleen door samen te werken kunnen we deze transitie versnellen.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland,

J. Tichelaar
voorzitter

J.M. Imhof
secretaris

Secretariaat
Leonard Springerlaan 23
9727 KB Groningen
Postbus 481
9700 AL GRONINGEN

Telefoon: (050)-5267192
Fax: (050)-5269819

E-mailadres: graeper@sernoordnederland.nl
Website: www.sernoordnederland.nl

Provincie Groningen
t.a.v. Mevr. W.J. Mansveld, gedeputeerde
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

cc. provincie Drenthe, mevr. T. Klip - Martin
provincie Fryslân, dhr. H. Konst

Groningen, 29 september 2011
Kenmerk: 23/11
Betreft: Green Deal

 provincie groningen		
Ing. d.d.:	30 SEP 2011	
Corr.nr.:	Zaaknr.:	
Afd.:	OMP/PB	BIJL. X/N

Geachte mevrouw Mansveld,

In de afgelopen maanden is achter de schermen hard gewerkt door de vier Noordelijke provincies en het ministerie van EL&I aan de totstandkoming van een Green Deal Noord-Nederland. Op 3 oktober a.s. zullen deze inspanningen worden bekrachtigd met de ondertekening. Volgens de SER Noord-Nederland is met deze deal de doelstelling van Noord-Nederland om in 2050 zich ontwikkeld te hebben tot een duurzame Energy Valley een belangrijke stap dichterbij gekomen. We treden dan ook graag als mede ondertekenaar op van de Green Deal Noord-Nederland.

Om een duurzame Energy Valley waar te kunnen maken in 2050 is echter meer nodig. Op 11 maart jl. heeft de SER Noord-Nederland met het aanbieden van het advies "Energie Akkoord Noord-Nederland II" zijn ambitie getoond. Ambities die tijdens die bijeenkomst door een groot aantal stakeholders in Noord-Nederland werden bekrachtigd en ondersteund. Op 6 thema's (Energy Academy, Biobased Economy, E-hub Noord Nederland, Experimenteergebieden, gebruik ondergrond en 100.000 plannen) zullen in de ogen van de SER Noord-Nederland in de komende jaren stappen gemaakt moeten worden..

De Green Deal zoals die momenteel voorligt levert op een aantal belangrijke punten de concrete projecten en middelen. Met name de beschikbaarstelling van middelen voor de Energy Academy kan op grote steun van de SER leden rekenen. Het investeren in kennis op het gebied van (duurzame) energie is een van de belangrijkste voorwaarden om de noodzakelijke omschakeling van een productie gedreven regio naar een kennisregio vorm te geven. Daarnaast herkennen we in de voorliggende Green Deal de door ons bepleite proeftuin op diverse gebieden, o.a. ten aanzien van smart grids en de 100.000 plannen.

Maar op een aantal van de thema's bleken de mogelijkheden en de reikwijdte van de Green Deal te beperkt. Zo is de E-hub Noord-Nederland en het gebruik van de ondergrond niet opgenomen in de Green Deal. Bovendien ontbreekt het committeren aan de broodnodige alternatieve financieringsmodellen en zaken als salderen en het socialiseren van kosten van infrastructuur. Juist deze instrumenten kunnen zorgen voor de benodigde honderden miljoenen aan investeringen in de energiesector in Noord-Nederland.

De SER Noord-Nederland vindt het een gemiste kans dat het Rijk deze integrale aanpak van het Noorden niet wil overnemen. De kracht van het advies "Energie Akkoord Noord Nederland II" zit in de samenhang van de aanpak. Zoals het advies ook stelt: het verwijderen van de focuspunten uit de 'package deal' kan niet zonder gevolgen zijn voor het geheel. Dit is vooral een gemiste kans voor de Rijksoverheid. De investeringen in de energiesector in Noord-Nederland kunnen het Rijk helpen de lange-termijn doelstellingen op het gebied van klimaat en energie dichterbij te brengen.

Kortom volgens ons zijn we er nog niet. Met de Green Deal die nu voor ons ligt worden de eerste stappen ten behoeve van het realiseren van onze ambitie gezet, maar dit mogen niet de laatste stappen zijn. De SER Noord-Nederland ziet, net als de provincies, volop mogelijkheden om deze vervolgstappen ook daadwerkelijk te zetten. Op het gebied van alle Topsectoren heeft Noord-Nederland veel te bieden, maar dat geldt zeker ook voor de topsector Energie. Daarnaast is de erkenning als Energyport in de Rijksnota "Ruimte voor Nederland" een belangrijk aanknopingspunt om met de Rijksoverheid het gesprek te blijven voeren.

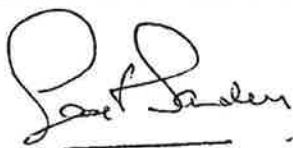
Daarnaast is het in de ogen van de SER Noord-Nederland goed om ook naar Brussel te kijken. De Europese ambities zoals vastgelegd in de Europa 2020 agenda bieden veel aanknopingspunten voor Noord-Nederland. De komende tijd zal bij de onderhandelingen over het budget voor de periode 2014 - 2020 deze agenda als uitgangspunt gelden. Noord-Nederland heeft op dit punt de Europese Unie wat te bieden. Het is daarom zaak 'Brussel' hiervan te overtuigen. Beloftevolle initiatieven zoals de Hansa Energy Corridor bieden hiertoe uitgelezen kansen om samen met Nedersachsen (en in de toekomst ook partners uit Scandinavië en Schotland) de krachten op energiegebied te bundelen en gezamenlijk naar Brussel op te trekken.

Om deze kansen te kunnen pakken is het noodzakelijk dat we in Noord-Nederland op dit punt samenwerken, als overheid, kennisinstellingen, bedrijfsleven en sociale partners. Het proces bij de totstandkoming van Green Deal verdient wat de samenwerking betreft volgens de SER Noord-Nederland geen schoonheidsprijs. Natuurlijk zijn en blijven wij bereid om in de toekomst samen met u te kijken hoe de volgende stappen het beste gezet worden. Wij gaan er om die reden dan ook vanuit dat u ons op de hoogte houdt van verdere ontwikkelingen op dat gebied.

Wij sturen u deze brief in de vertrouwelijkheid die past bij de vertrouwelijkheid zoals die ook geldt voor de teksten van de Green Deal. Wij zijn echter voornemens om deze kanttekeningen zoals hierboven genoemd na de ondertekening van de Green Deal publiekelijk te maken. Wij zouden het op prijs stellen als u in de communicatie rondom de ondertekening van de Green Deal Noord-Nederland namens de ondertekende partijen rekening zou willen houden met deze kanttekeningen.

Wat de SER Noord-Nederland betreft is 3 oktober a.s. een belangrijke eerste stap op weg naar een duurzame Energy Valley in 2050. Dit is niet alleen in het belang van Noord-Nederland, maar kan op die manier ook een belangrijke bijdrage leveren aan de ambities in Nederland en de uitdagingen van waar we in Europa voor staan. De leden van de SER Noord-Nederland kijken er naar uit om samen met de noordelijke provincies te werken aan de realisatie van deze ambities.

Met vriendelijke groet,
namens de SER Noord-Nederland

Prof.Dr. G.J.E.M. Sanders,
voorzitter